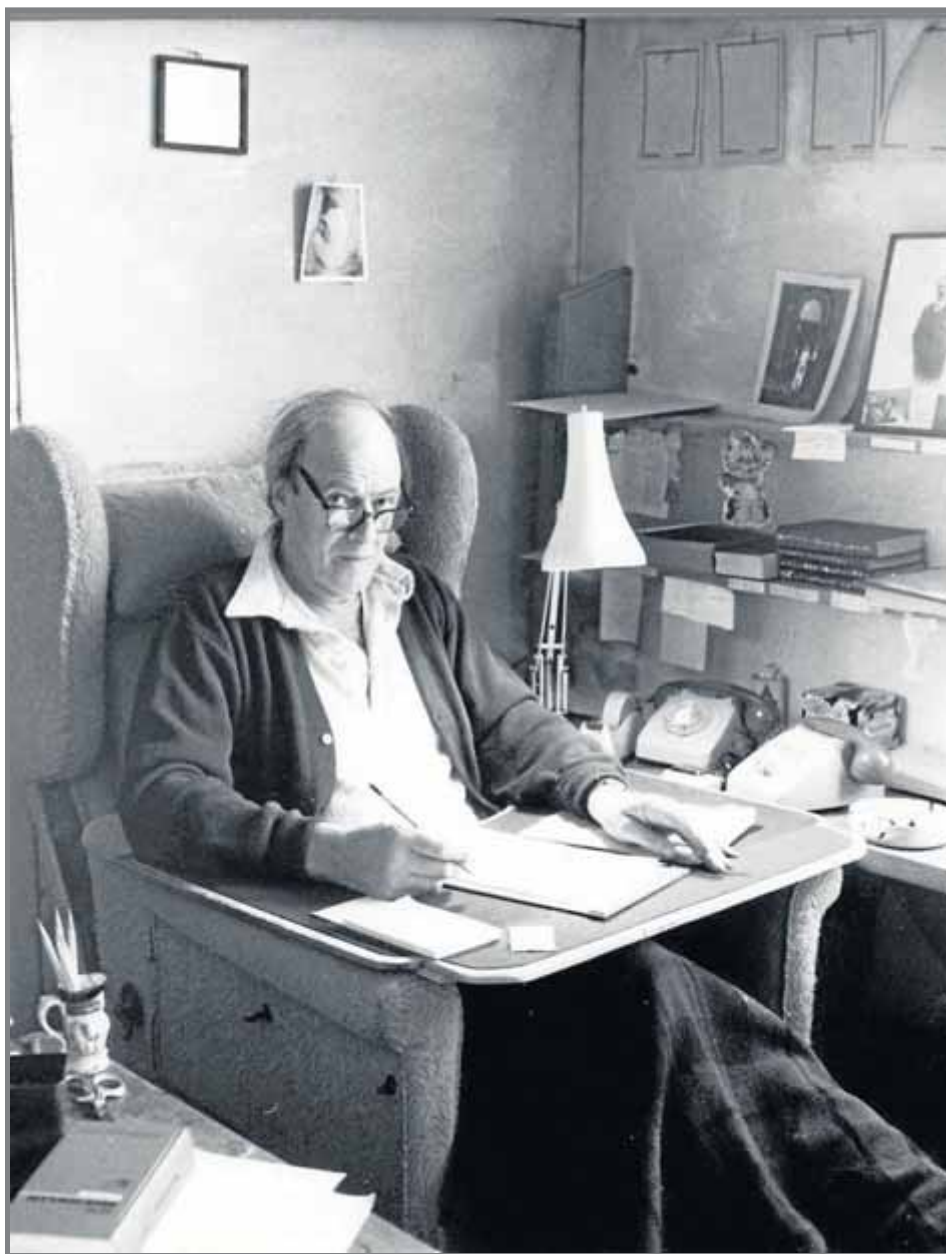

Roald Dahl en el seu espai més domèstic, el racó on escrivia a casa seva
ARXIU

ELS MILLORS
RELATS DE
ROALD DAHL
Roald Dahl

Traducció:
Ferran Ràfols
Editorial:
Sembra Llibres
Carcaixent, 2016
Pàgines: 240
Preu: 12,50 euros

Quotidianitat inesperada

Segurament per causa de la incapacitat d'acceptar la validesa artística en més d'una disciplina, que cada vegada defineix més el nostre món, i probablement també per la tendència a la infantilització de la societat actual, des de fa un temps Roald Dahl és conegut sobretot com a escriptor infantil. Ho és amb raó, ja que n'hi hauria prou amb la genial *Matilda* per tenir-li reservat un honor de privilegi en qualsevol mena de llista literària.

Tanmateix, fou un dels més destacats i inspirats conreadors de la narrativa en llengua anglesa de la segona meitat del segle XX i, per demostrar-ho, Sembra Llibres ha tingut la fantàstica pensada de publicar un recull dels seus millors relats, traduïts per Ferran Ràfols. Són un total de 13 narracions que escrigué entre els anys 1945 i el 1980 que es caracteritzen per la seva diversitat, pel seu enginy i, per damunt de tot,

per la traça que té de mantenir l'enjòlit, per anar preparant, amb una minuciositat pròpia de qui teixeix una teranyina, la sorpresa final que ens espera a la darrera línia; una darrera línia que, en la majoria de les ocasions, ens deixarà amb la boca oberta.

Personatges de carn i ossos

Així com les seves obres infantils tendeixen a l'extravagància, a situar-se molt i molt a prop del llindar de la impossibilitat, els seus relats per a adults (més ben dit, *per a tots els públics*) acostumen a tocar molt més de peus a terra, si més no al començament: els seus personatges són gent de carn i ossos; persones més o menys com nosaltres mateixos; que ens podríem trobar, si fa no fa, pel carrer.

Per més que algun, com l'Adolf Knipe, el protagonista de *La gran gramatitzadora automàtica*, sigui capaç d'inventar el que

(creiem que) ningú no podria inventar, o que puguin tenir les idees més peregrines, són profundament humans, se'ns fan propers. Així, per exemple, a *La senyora Bixby i l'àbric del coronel*, Dahl ens ofereix una pinzellada que podria molt bé servir per definir els avantatges de l'amistancament en contraposició amb el matrimoni: "Es veien poc –dotze cops l'any no és gaire, ben mirat– i així era molt difícil que mai s'arribessin a avorrir l'un de l'altre."

Aquest és, entenc, un dels més grans encerts de l'autor gal·lès a l'hora d'encarar els seus relats, que no pas per casualitat, titulà com a inesperats (*Unexpected*): que partint de la més absoluta normalitat, acaben desembocant en les més sorprenents situacions. En el màgic món de Dahl, tant quan s'adreça als infants com als infants que ja s'han fet grans, tot és normal... fins que deixa d'ésser-ho; a partir del moment que l'ortodòxia entra en escena, la normalitat continua present com a teló de fons, però ja tot és possible. I quan dic *tot* no ho faig amb cap voluntat hiperbòlica o metafòrica: tot és, simplement, tot!

Molts relats tenen una sorpresa al final

I perquè aquest *tot* sigui possible, res millor que crear el clima que més convinguí, un clima (i un ambient) de to realista, del més quotidià i habitual, habitat per dones d'aparença cordial i afable, "Semblava molt agradable. Era la imatge mateixa de la mare del teu millor amic de l'escola quan et rebia perquè passessis les vacances de Nadal a casa seva" (*La dispesera*), o per homes com Basil Turton (*El coll*), "un home de caràcter senzill i pacífic, que fins aleshores no havia mostrat cap interès per res que no fos la seva col·lecció de pintura i escultura modernes".

Aquesta darrera frase és molt representativa, ja que no tan sols posa èmfasi en l'*abans* i el *després* –"fins aleshores"–, i, per tant, ens adverteix discretament que ens esperem l'inesperat sinó que, alhora, ens fa adonar la importància que tenen, en les bones narracions, els petits indicis. Per llegir un relat de qualitat en òptimes condicions, ens cal estar molt atents, car els incisos, a vegades breus, brevíssims, són fonamentals: si volem entendre'ls, i gaudir-ne de veritat, convé que no ens perdem cap matis, ni el més insignificant.

I llegir Roald Dahl és, sens dubte, una de les millors maneres de passar una molt bona estona, i, ensems, d'adonar-se que, sense llibres, les nostres vides serien (més) ensopides i limitades. *